Dosarul nr. 2r-4204/23
(2-23165830-02-*****r-22122023)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Octavian Dvornic

D E C I Z I E

18 ianuarie 2024 *****

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

În componenţa:
Preşedintelui completului, judecător Nelea Budăi
Judecătorilor Marina Anton și
Ina Dutca

examinând, recursul declarat de executorul judecătoresc Burlac Oxana împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 noiembrie 2023, emisă la demersul executorului judecătoresc Burlac Oxana, cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorului Cecan Marcel,

a c o n s t a t a t :

Executorul judecătoresc Burlac Oxana, a înaintat în judecată un demers privind aplicarea interdicției de părăsire a țării în privința debitorului Cecan Marcel.

Potrivit demersului formulat a indicat că în procedura de executare forțată se află documentul executoriu nr. 2-493/2021 din 29.09.2021 emis de Judecătoria Orhei, sediul Rezina, privind încasarea de la Cecan Marcel IDNP ***** în beneficiul lui O.C.N ”Express VMG Credit” SRL datoria în sumă de 8270 lei.

Încheierea de intentare a fost expediată debitorului Cecan Marcel, prin intermediul Oficiului Poștal, pe adresa indicată în documentul executoriu dar și în viza sa de domiciliu: *****, loc. *****, însă nu a fost recepționată de către debitor, scrisoarea fiind restituită cu mențiunea „plecat”.

În demersul formulat se mai menționează că în conformitate cu prevederile art. 63 Cod de executare, în baza încheierii nr. 177-869/2021 din 30.11.2021, au fost interpelate instituțiile fmanciar-bancare, ca răspuns s-a stabilit că debitorul Cecan Marcel, deține cont bancar în BC „Mobiasbanca” SA, sold în cont 0.00 lei, contul bancar fiind sechestrat și de către alți executori judecătorești.

Conform bazei de date ACCES, debitorul Cecan Marcel, nu figurează în calitate de administrator/fondator la întreprinderile înregistrate pe teritoriul RM.

Conform Departamentului înmatriculare a mijloacelor de transport și calificare a Conducătorilor Auto, debitorul, nu deține în proprietate mijloace de

transport. De asemenea, pe numele Cecan Marcel, nu este înscris dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile din RM. Conform bazei de date CNAM, debitorul nu este angajat.

Conform bazei de date ACCES, soția debitorului își are viza de domiciliu în***** loc. *****. Astfel, întru stabilirea debitorului, la 11.01.2022, acestuia i-au fost expediate citații pe adresele: *****, loc. ***** și la adresa soției*****, loc. *****. Conform citațiilor debitorul a fost obligat să se prezinte pentru data de 21.01.2022 ora 10:30, însă citațiile nu au fost recepționate de către debitor nici pe una din adrese, scrisorile fiind restituite cu mențiunea „plecat" și „necunoscut".

La 11.01.2022, în adresa Primăriei loc. ***** a fost expediată o somație prin care s-a solicitat informația dacă debitorul Cecan Marcel, dacă se află sau nu pe teritoriul localității. Drept răspuns, Primăria ***** a comunicat că debitorul Cecan Marcel, nu se află pe teritoriu localității.

Prin încheierea din 16.02.2022, emisă de către Judecătoria Chișinău, sediul Centru a fost dispusă anunțarea în căutare a debitorului Cecan Marcel.

În rezultatul măsurilor întreprinse, la 21.03.2023, la biroul executorului judecătoresc s-a prezentat debitorul și a depus o cerere prin care solicită achitarea eșalonată a datoriei în rate conform graficului: 1. 3000 lei pînă la 31.03.2022; 2. 22.04.2022 suma de 2000 lei și restul sumei la 31.05.2022. Debitorului i-a fost înmînată o somație conform căreia a avut obligația de a achita datoria pînă la 01.04.2022. Acesta nu a achitat datoria în termenul acordat și nu a respectat graficul de eșalonare a datoriei.

Executorul judecătoresc menționează că deoarece debitorul nu a achitat datoria, s-a considerat necesar ieșirea la domiciliul acestuia. Conform cererii acesta a indicat că are numărul de telefon ***** și locuiește pe adresa: ***** str. ***** *****, *****. În urma măsurilor de executare întreprinse, la 09.01.2023, debitorul s-a prezentat la biroul executorului judecătoresc Oxana Burlac și a depus o declarație conform căreia solicită repetat achitarea eșalonată a datoriei.

Conform cererii acesta a indicat că are numărul de telefon ***** și locuiește pe adresa: ***** str. ***** *****, *****. Dat fiind faptul că debitorului i-a fost acordat din nou un termen pentru a achita datoria, acesta nu a respectat graficul de eșalonare și nici nu răspunde la apelurile telefonice, s-a considerat deplasarea la domiciliul acestuia.

Executorul judecătoresc menționează că în baza procesului-verbal de ieșire la fața locului din 07.02.2023, s-a constatat că pe adresa: ***** str. ***** *****, *****, nu există așa număr la casă/ așa adresă, astfel executorul judecătoresc a fost în imposibilitate de a stabili debitorul și bunurile sale.

În baza procesului-verbal de ieșire la fața locului din 06.04.2022, s-a

constatat că pe adresa: ***** str. ***** *****, *****, din discuțiile cu un bărbat care s-a prezentat proprietarul apartamentului, acesta a refuzat să deschidă și a comunicat că nu cunoaște pe debitor.

La 15.02.2023, în adresa debitorului Cecan Marcel, au fost expediate citații, la adresele: *****, str. ***** ***** ***** dar și pe adresa *****, str. ***** *****, *****. Scrisorile au fost expediate prin intermediul Oficiului Poștal, însă au fost restituite cu mențiunea „necunoscut”.

La 27.06.2023, în adresa Primăriei loc. ***** (adresa soției debitorului) a fost expediată interpelarea conform căreia a fost solicitată informația dacă debitorul locuiește sau nu în localitate. Drept răspuns, s-a stabilit că debitorul Cecan Marcel nu are viză de domiciliul și nu locuiește în s. *****. Din discuțiile cu tatăl debitorului, domnul Andrei, acesta a comunicat că fiul său nu locuiește în loc. ***** și că nu cunoaște unde ar locui fiul său la moment.

Dat fiind faptul că debitorul Cecan Marcel nu a achitat datoria, iar prin acest fapt se eschivează de la executarea hotărîrii instanței de judecată, la 16.02.2023, în privința acestuia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție în temeiul art. 318 alin. (1) Cod Contravențional.

Prin hotărârea nr. 4-617/2023 din 22.09.2023 emisă de către Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani), a fost încetat procesul contravențional pornit în baza art. 318 alin. (1) Cod Contravențional.

În procesul executării documentului executoriu s-a constatat că debitorul Cecan Marcel traversează frontiera statului Republica Moldova, însă acest fapt nu a contribuit la executarea obligațiilor stabilite în documentul executoriu, ci dimpotrivă a creat impedimente.

Executorul judecătoresc susține că necesitatea aplicării interdicției privind traversarea frontierei în privința debitorului Cecan Marcel este condiționată de imposibilitatea efectuării acțiunilor procesuale, inclusiv obligația executorului judecătoresc prevăzută la art. 22 alin. (2) Cod de executare, unde este obligat să întreprindă măsurile prevăzute de lege pentru executarea operativă a documentelor executorii. Din aceste considerente e necesar de a restrînge dreptul debitorului Cecan Marcel la libera circulație, care constituie o măsură prevăzută de lege, necesară într-o societate democratică, pentru protejarea drepturilor creditorului.

Executorul judecătoresc solicită aplicarea interdicției de părăsire a hotarelor pe un termen de 6 luni pe numele debitorului Cecan Marcel.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 noiembrie 2023, a fost respins demersul executorului judecătoresc Burlac Oxana, cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorului Cecan Marcel, ca neîntemeiat.

La 05 decembrie 2023, executorul judecătoresc Burlac Oxana a depus

recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 noiembrie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de fond, soluționarea prin decizie a problemei în fond, cu admiterea demersului și aplicarea în privința debitorului a interdicției de a părăsi hotarele țării pe un termen de 6 luni.

În motivarea recursului, executorul judecătoresc a indicat că aanalizând încheierea nr. *****-3975/2023 din 29.11.2023, instanța indică că la depunerea demersului executorul judecătoresc nu a anexat extrasul din registrul de evidență a măsurilor de asigurare, adică, dovadă faptului că, în privința debitorului nu a mai fost aplicată măsura asiguratorie solicitată în cadrul prezentei proceduri de executare, pe o perioadă ce ar depăși 3 ori, în cadrul aceleiași proceduri. În obligațiile executorului judecătoresc nu intră de a presta instanței de judecată extrasul de evidență a măsurilor de asigurare. Instanța a avut la dispoziție copia pe întreaga procedură de executare, astfel conform art. 64 alin. (2) a putut aprecia că în privința debitorului nu a fost aplicată măsura asiguratorie privind interdicția de a părăsi țara pe o perioadă ce ar depăși 3 ori, în cadrul aceleiași proceduri. Din cele menționate mai sus reiese că instanța nu a emis o hotărâre întemeiată.

Demersul depus de către executorul judecătoresc Oxana Burlac și anexele acestuia nu au fost analizate cu certitudine. Dreptul creditorului recunoscut prin lege a fost încălcat, iar procedura de executare silită are sarcina de a contribui la realizarea acestui drept. Este de menționat că debitorul din momentul intentării procedurii de executare (30.11.2021) și până în prezent, nu a efectuat careva achitări întru executarea hotărârii instanței de judecată, datoria fiind de 8270 lei.

Ţinînd cont din cele expuse, conform prevederile articolelor 22 al. (2) CEx al RM, executorul judecătoresc este obligat să întreprindă măsurile prevăzute de lege pentru executarea operativă a documentelor executorii şi să explice participanţilor la procesul de executare drepturile şi obligaţiile lor.

Potrivit art. 63 al. (1) CEx, în scopul asigurării executării eficiente a documentului executoriu, odată cu intentarea procedurii de executare şi pe tot parcursul acesteia, executorul judecătoresc este în drept să aplice măsuri de asigurare a executării documentului executoriu în măsura în care acestea au o legătură cauzală directă cu dispozitivul documentului executoriu sau rezultă direct din acesta.

Prin urmare, în rezultatul măsurilor întreprinse, datoria nu a fost încasată, fapt cauzat de comportamentul debitorului în procedura de executare care acționează cu rea-credinţă, eschivându-se de la executarea documentului executoriu.

La 22 decembrie 2023, conform Fișei de repartizare, cauza a fost

distribuită pentru examinare în ordine de recurs judecătorului raportor Nelea Budăi.

Verificând legalitatea încheierii judecătoreşti contestate, pe baza dosarului şi a cererii de recurs, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ conchide că recursul este neîntemeiat şi urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de fond, reieşind din considerentele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 4***** Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul civil constată că, prin depunerea cererii de recurs la 05 decembrie 2023, recurentul a respectat termenului procesual prevăzut în art. 4***** CPC, or la materialele cauzei lipsește dovada legală privind recepționarea încheierii contestate.

În acord cu prevederile art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii

În conformitate cu prevederile art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părţilor.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea.

Din materialele cauzei s-a stabilit că în procedura executorului judecătoresc nr. 2-493/2021 din 29.09.2021, se află documentul executoriu emis de Judecătoria Orhei, sediul Rezina, privind încasarea de la Cecan Marcel în beneficiul lui O.C.N „Express VMG Credit” datoria în sumă de 8270 lei.

Potrivit încheierii nr177-869/2021 a fost intentată procedura de executare în privința debitorului Cecan Marcel.

În procesul executării documentului executoriu nominalizat conform încheierii nr. 177- 869/2021 s-au interpelat instituțiile bancare pentru a constata dacă debitorul dispune de conturi bancare, însă prin răspunsurile parvenite de la băncile comerciale s-a constatat că debitorul diține cont bancar la BC „Mobiasbancă” SA soldul fiind 0.00 lei.

Astfel, din momentul primirii spre executare a documentului executoriu și până în momentul de față, reieșind din materialele anexate la demers, debitorul nu a achitat datoria, conform documentului executoriu nr. 2-493/2021 din 29.09.2021 emis de Judecătoria Orhei, sediul Rezina.

Executorul judecătoresc Burlac Oxana, a înaintat în judecată un demers

privind aplicarea interdicției de părăsire a țării în privința debitorului Cecan Marcel.

Prima instanță, fiind investită în fond cu examinarea demersului, prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 noiembrie 2023, a respins ca fiind neîntemeiat demersul înaintat.

Exprimându-și dezacordul cu încheierea instanței de fond, executorul judecătoresc Burlac Oxana a contestat-o cu recurs, menționând argumentele expuse mai sus.

Instanța de recurs consideră recursul neîntemeiat și pasibil respingerii, iar încheierea contestată întemeiată şi legală, reieșind din considerentele ce succed.

Prin prisma prevederilor art. 10 al Codului de executare, executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-şi îndeplineşte benevol obligaţiile. Executarea silită începe prin sesizarea executorului judecătoresc în condiţiile legii şi se efectuează prin orice formă prevăzută de prezentul cod, simultan sau succesiv, pînă la realizarea dreptului recunoscut prin documentul executoriu, pînă la achitarea dobînzilor, a penalităţilor sau a altor sume, acordate potrivit legii, precum şi a cheltuielilor de executare. Executarea silită se efectuează în baza unui titlu executoriu sau a unui alt document care, potrivit prezentului cod, este document executoriu.

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. (1) al Codului de executare, executorul judecătoresc este unica persoană autorizată să efectueze executarea silită a documentelor executorii.

În conformitate cu dispozițiile art. 22 alin. (1) lit. x) al Codului de executare, executorul judecătoresc este în drept: să solicite instanţei judecătoreşti, la cererea creditorului, aplicarea faţă de debitor a interdicţiei de a părăsi ţara în cazul în care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărîrii judecătoreşti.

Potrivit art. 64 al Codului de executare, interdicţia de a părăsi ţara în cel mult 6 luni se aplică de către judecător, la demersul executorului judecătoresc, doar atunci cînd prezenţa debitorului este necesară pentru executarea eficientă a documentului executoriu şi doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menţinerii acestei interdicţii. Încheierea instanţei de judecată se execută imediat, însă poate fi atacată cu recurs. Demersul executorului judecătoresc privind interdicţia de a părăsi ţara se examinează pe baza materialelor anexate la demers, fără participarea părţilor. Instanţa care examinează demersul poate dispune citarea participanţilor la

proces şi a executorului judecătoresc pentru a se pronunţa cu privire la temeiurile invocate în demers. (1[1]) Încheierea instanţei de judecată prin care se dispune aplicarea interdicţiei de a părăsi ţara se trimite spre executare Poliţiei de Frontieră din subordinea Ministerului Afacerilor Interne. (2) Dacă este necesară menţinerea interdicţiei pe un termen mai mare, aceasta poate fi aplicată în mod repetat în urma unui demers motivat al executorului judecătoresc, dar nu mai mult de 3 ori în cadrul aceleiaşi proceduri de executare. (3) În cazul încetării procedurii de executare în condiţiile art. 83 lit.a)–c) şi e)–g) din prezentul cod sau restituirii documentului executoriu, interdicţia de a părăsi ţara se revocă de către executorul judecătoresc. În cazul în care în procesul de executare a documentului executoriu dispare necesitatea menţinerii interdicţiei de a părăsi ţara, precum şi în cazul încetării procedurii de executare în condiţiile art. 83 lit. d) din prezentul cod, această interdicţie se revocă de către judecător la cererea executorului judecătoresc sau a părţilor în procedura de executare.

Potrivit Recomandării nr. (2003)17 a Comitetului de miniștri ai Consiliului Europei din 09.09.2003 în materia executării silite, ”în procedura de executare urmează să fie găsit un echilibru între interesele creditorului și cele ale debitorului”.

În conformitate cu art. 27 din Constituția Republicii Moldova, dreptul la libera circulație în țară este garantat. Oricărui cetățean al Republicii Moldova îi este asigurat dreptul de a-și stabili domiciliul sau reședința în orice localitate din țară, de a ieși, de a emigra și de a reveni în țară.

Art. 28 din Constituția Republicii Moldova prescrie că, statul respectă și ocrotește viața intimă, familială și privată.

Art. 54 din Constituția Republicii Moldova prevede că, în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului. Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției. Prevederile alin. (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24. Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Conform pct. 1 art. 2 Protocolul nr. 4 al Convenției Europene a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale oricine se găsește în mod legal pe teritoriul unui stat are dreptul să circule în mod liber și să-și aleagă în mod

liber reședința sa.

Totodată, pct. 3 al aceluiași articol prevede că exercitarea acestor drepturi nu poate face obiectul altor restrângeri decât acelea care, prevăzute de lege, constituie măsuri necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, siguranța publică, menținerea ordinii publice, prevenirea faptelor penale, protecția sănătății sau a moralei, ori pentru protejarea drepturilor și libertăților altora.

În același context, instanța de recurs reține că în speța Gochev contra Bulgariei (nr. 34383/03 din 26.11.2009)74, CtEDO reiterează că articolul 2 din Protocolul nr. 4 la CEDO garantează oricărei persoane dreptul la libertate de mișcare, inclusiv dreptul de a părăsi orice țară pentru o altă țară din alegerea persoanei la care el sau ea poate fi admisă. Orice măsură care restrânge acest drept trebuie să fie legală, să urmărească unul dintre scopurile legitime menționate la al treilea paragraf din Convenția menționată mai sus dispoziție și un echilibru corect între interesul public și drepturile individuale (a se vedea Baumann c. Franței, nr. 33592/96, § 61, CED 2001-V, și Riener v. Bulgaria, nr. 46343/99, § 109, 23 mai 2006) (punctul 44).

Totodată, Curtea a admis încă o dată că, în principiu, o astfel de interdicție poate fi în concordanță cu articolul 2 din Protocolul nr. 4 la Convenție, atât timp cât aceasta este justificată și numai pentru perioada în care servește scopului de a garanta recuperarea creanței. Cu toate acestea, Curtea a considerat că interdicția avea un caracter automat, fără vreo limitare în privința domeniului de aplicare sau a duratei acesteia și, prin urmare, nu era justificată și proporțională cu interesul legitim pe care se pretindea că îl urmărește.

La fel, Colegiul civil ține să remarce că la aplicarea față de debitor a interdicției de a părăsi țara ca măsură de asigurare a executării se poate recurge doar în cazurile când executorul judecătoresc anterior a aplicat măsurile de asigurare a executării, însă bunurile susceptibile de urmărire nu au fost identificate sau acestea nu sunt suficiente ori există informații că debitorul ar putea părăsi țara și acest lucru ar face mai dificilă executarea sau ar diminua șansele ei. În fiecare caz instanța de judecată va lua decizia de a aplica sau nu această restricție, pe baza probelor prezentate de către creditor sau executorul judecătoresc.

De asemenea, se reține că la aplicarea acestei restricții, legiuitorul impune o serie de rigori, cărora urmează să li se conformeze atât instanța de judecată, cât și executorul judecătoresc.

Prin urmare, în contextul situației de fapt constatată și a normelor de drept citate, Colegiul civil consideră întemeiate raționamentele primei instanțe cu privire la necesitatea respingerii demersului înaintat de executorul judecătoresc.

Colegiul civil consideră că instanța de fond în mod just a reținut că la

materialele cauzei nu a fost anexat extrasul din registrul de evidență a măsurilor de asigurare, adică, dovada faptului că, în privința debitorilor nu a mai fost aplicată măsura asiguratorie solicitată în cadrul prezentei proceduri de executare, pe o perioadă ce ar depăși 3 ori, în cadrul aceleiași proceduri, în vederea neîncălcării prevederilor art. 64 alin. (2) Cod de executare.

Mai mult, instanța de recurs atestă că potrivit actelor anexate la demers nu rezultă și nu a fost demonstrat, corespunzător nu sunt temeiuri de a considera că eventuala ieșire a debitorului peste hotarele Republicii Moldova ar face în mod evident imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătorești sau că debitorul ar putea părăsi țara anume în scopul de a se eschiva de la executarea documentului executoriu. În acest context, este de menționat că aplicarea interdicției de a părăsi țara nu trebuie înțeleasă şi aplicată ca o sancțiune pentru neexecutarea documentului executoriu, dar exclusiv ca un procedeu care ar împiedica debitorul să se eschiveze de la executare prin părăsirea țării. Or, conform extrasului din SIC „Acces Web", Colegiul civil atestă că debitorul a traversat hotarele țării începând cu iulie 2023, iar conform declarației sale din 23.10.2023, debitorul a indicat că va contesta hotărârea instanței de fond.

Astfel, reieșind din cele indicate mai sus și conform normelor de drept material enunțate, instanța de recurs concluzionează că urmează a fi respins recursul declarat ca fiind neîntemeiat, cu menţinerea încheierii primei instanţe de respingere a demersului de aplicare a interdicţiei de a părăsi ţara pe un termen de 6 luni, faţă de debitorul Cecan Marcel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

d e c i d e:

Respinge recursul declarat de executorul judecătoresc Burlac Oxana.

Menţine încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 noiembrie 2023, emisă la demersul executorului judecătoresc Burlac Oxana cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorului Cecan Marcel

Decizia rămâne irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Nelea Budăi

Judecătorii: Marina Anton

Ina Dutca